

కాంతానికప్పుడు పదిహేడో ఏడు. యింత చిన్నతనంలోనే, అన్ని పాపాలు అనుభవిస్తుంది. ఆమాయికురాలు. పెంపుడు తల్లికి వ్యతిరేకముగా నడవలేక, వ్యభిచారంలో దిగింది. సగం మనస్సుతో నిత్యం పడుతున్న బాధ సహించలేక, మనుస్సు విసిగి, మద్రాసులో, చదువుచున్న మేనత్తకొడుక్కి బాబు వ్రాసి ఆతనిరాకకై నిరీక్షిస్తుంది.

యింతలో లోనుండి రామారావు వచ్చేరని కేక వినబడింది. కాంతం గుండెలో రాయి బడి నట్లయింది. పైట సవరించింది.

“కాంతం! కాంతం! యింతేనా!”.....అని ప్రవేశించారు రామారావుగారు.

“కాంతం! ఎంతసేపయిందోచ్చి తెల్సా? చూడు—ఇల్లా నా కళ్లలోకి చూడు.....” కాంతం మాట్లాడలేదు.

“ఏం? మాట్లాడవేం?”...పిడుగుపడినట్టు గర్జించారు. రామారావుగారు.

అంతవరకూ ఆయాసముతో నిండిన గుండెలు గతుక్కుమన్నవి. గజ గజ వణికిపోయింది కాంతం.

రామారావు నిజంగా రాడీ రామారావే...కీర్తి చెప్పలు, గ్లాస్కోమల్లు లాల్సీ, గ్లాస్కోమల్లు పంచ, గోల్డు ఫ్లేకు సిగరెట్టుకాలుస్తూ సానిపీథిని బడి పోతుంటే, గుమ్మములోనుండి, గిరుక్కున లోశకు బోయోవారు సానులందరు. ఆయనంపే ఆపీథి హాడల్!...

“మాట్లాడవేం? మొద్దులాగ!.....నిన్నే అడిగేది!”.....

నిరాధారియైన కాంతాన్ని రామారావు పలుకులు, గడ గడ లాడించుకుంటూ ఒక ప్రక్కనుండి చెమటలు గ్రక్కుచు, “బాబూ!...మన్నించాలి. యి...క...యీ...వృ...త్తి...న...స...ర్జి...చా...న...” అంతవరకూ కొండంత ఆశతో ఉన్న రామారావుగారి కోర్కెలు అడుగంటాయి. కర్కశంగా కనకమ్మా! కనకమ్మా! అని పిలిచేరు.

కనకమ్మ “బాబయ్యా! పొట్టకూటికి కప్పపడే నేను, ఎంతచెప్పినా వినక, పెండ్లి అని పలకరిస్తుంది. పెద్దవారు, తమరే యోచించా”లన్నది కొంచమైననూ కనికరములేక.

కాంతం “ప్రపంచములో పడుపువృత్తి నీవం. ప్రతివారు వీళ్లమీద పవరు చలాయిస్తారు. నిష్కారణముగా, నిరాధారులపై.....సాని సర్వ హక్కులికి లాంగి ఉండాలన్న శాస్త్రమా?

“అయినా ఆడపిల్ల నింత హద్దుమీరనివ్వరాదు. ఆడపడుచులు ఆవివాహితులై యింటబడియన్న పదిరాళ్లు సంపాదించొచ్చు. మీ యిద్దరిపొట్టికి చాలదా?” అని సవాలుకొట్టేరు రామారావుగారు.

కాంతం “ఆ పొట్టకూటికోసమా!...వద్దు. పెద్దవ వ్య...భి...చా...రం! ఏపాపి పునరద్దించింది యీ వ్యభిచారం? ఆ పాపి కనబడితే రక్తం పీల్చి పిప్పిచేస్తా!...”

“మానము చీల్చివేస్తున్న యీ వ్యభిచారం.”

“హిందూధర్మమునకు వ్యతిరేకమగు యీ వ్యభిచారం పనితాలాకమునకు దుష్కృత్యమునకు యీ వ్యభిచారం హృదయంలో ప్రవేశించి దహించేస్తున్నదే! హే! అనాధరక్షకా! నా జన్మసాఫల్యతకు మార్గములేదా?”.....

“యింతటితో యీ ఆడుబాంది అంతరించుటకు అర్హునియ్యవ్వా?.....అబ్బా! నేను...వినలేను, ఈ బాధ భరించలేను!” అంతవరకూ అధైర్యమొందిన కాంతం తేనిధైర్యం తెచ్చుకుంది.

“బాబూ! మీ...భా...ర్య...లు!...మీ...త...లు...మీ...చెల్లెళ్లు!...ఆడ...పుట్టువు గాదా? అనాధనగు నన్నిటులు అపమానపర్చుట, న్యాయమా? ధర్మమా?”...

నిగ్గున లేచేరు రామారావుగారు.

‘కాంతం.’

‘అత్తా! అత్తా! కాంతం ఎక్కడ?’ అంటూ ప్రవేశించాడు ప్రతాపు.

‘బావా! ఎన్నాళ్ళకి నీ దర్శనం? కుశలమేనా?’ అని నవ్వుతూ కాంతం అడిగింది.

కాంతం అన్న మాటలు రామారావుగారికి ఒక పెద్ద ఫిరంగి దెబ్బలాగు తగిలాయి. మనుషులు తన స్వాధీనం తప్పింది. మనస్సులో రైళ్లు పరుగెత్తుతున్నాయి. యింతపెద్ద రాడీ మూడు ముక్కలతో నిలువునా నీరైనాడు. అతి కష్టమిదా, వణికిపోయే కంతంలో ‘కాంతం! వెడతాను’ అని “ఆదరణపూర్వకంగా” అని బయటపడ్డాడు.

తెల్లవారైంది. యింట్లో కాంతం ప్రతాపులు కనబడలేదు. కన్న ప్రేమకన్న, పెంచినప్రేమ పెద్దది. ఎంతో శ్రమపడి వెదకిన కనకమ్మ కండ్లనిండ నీరు నించింది., ఎన్నో ఆలోచనలు తోటాయి.

కాలచక్రం గిర్రున తిరుగుతూంది.

‘కష్టసుఖాలు కాపురముండవు. ప్రపంచములో కొంతవరకు సుఖము, కొంతవరకు దుఃఖము, సహజ మయిన విషయాలు. నేడు దుఃఖించినది నీవేగాదు. నలభైకోట్ల హిందూ, ముసల్మానులు యీ దురాచార మగు పూర్వాయాచారమును బాపుటకు కంకణము కట్టారు’ అని ప్రతాపు మద్రాసులో ఒక అద్దె యింటి హాలులో కూర్చొని కాంతంతో ముచ్చటించాడు.

అందులో, “మీొక్కరే అన్నది అన్నట్టుగనే, అదురులేక జరిపారు” అన్నది కాంతం. దానితో యిద్దరు విరగబడి నవ్వుకున్నారు. [అనిష్టంగా రోజులు గడిచిన కొద్దీ, అదృష్టవశాత్తూ ఒక ఆఫీసులో గుమస్తాగా చేరాడు ప్రతాపు, ఏళ్లరూపాయిలకు కొద్దిగా చదువు, సంగీతజ్ఞానం వున్నందువల్ల అనాధఆశ్రమ వార్డన్ గా ప్రవేశించింది కాంతం.]

మూలనున్న గడియారం తంగ్ తంగ్ మని ఎనిమిది కొట్టింది.

“కాంతం! ఎనిమిదయింది. ఆఫీసుకి వెళ్ళాలి” అన్నాడు ప్రతాపు.

“అంతేనా! నాక్కూడా ఆశ్రమానికి టైముంది. యిద్దరం ట్రాములో పోదామా?”
 “చాలైద్దురూ! ఏమిటమ్మా! ఎప్పుడున్నా! అసహ్యంగా. మీ కసలు కనబడితే ఒట్టు” అంది కాంతం.

“వైరిదానా! సాయంత్రంవరకూ నేను కనబడితే ఒట్టు”

“మీరు నాకు కనబడరు. నేను మీకు కనబడను.”

“దానికి ఒట్టెందుకూ?”

ఫకాలున నవ్వారు యిద్దరు. వీధిలంపు అప్పుడే తెరువబడ్డది.

కాంతం ఒళ్లు రుణ్ణుమంది. పిడుగుదెబ్బకి భయపడినట్లు తుళ్ళిపడి చూస్తుంది. కుడిచేతిలో కమండలం, ఎడమచేతిలో రుద్రాక్షమాల, కాషాయి వస్త్రధారణి ప్రవేశించి, “చేసినపాపములకు ఫలితమే కలిగెన్. ఆహా! ఏదీ! నా భాగ్యము. స్వామి కనిపించెన్!.....అమ్మా! పట్టెడన్నము పెట్టగలరా తల్లీ! అమ్మా! మీరెవరు? ఆశ్చర్యంతో అడిగింది కాంతం. శుష్కించిపోయిన శరీరముతో ‘నా చరిత్ర అడిగేవారు ఎవరమ్మా!.....’ యింకా! నన్ను క...ని...క...రించే...వారు. యీ ప్రపంచములో ఎవరన్నా ఉన్నారా? పా...నీ...ని...! ఛం...ధా...లి...ని...!”

ప్రతాపు నిశ్చేష్టుడై నిలబడ్డాడు. “అమ్మా! నిన్ను చూస్తుంటే మా అమ్మ జ్ఞాపకం వస్తుంది. నీవెందుకూ యింత యెర్రసెండలో భిక్ష ఎత్తడం? నీకవ్వరూ లేరా?” అంది కాంతం.

అడిగినమాటకి వెంటనే జవాబు చెప్పలేకపోయింది. “లేకేమి! తల్లీ! ఒకే ఒక్కమాత్రురు. దాన్ని కష్టతరమైన కార్యములోకి దింపాను. నా కీలం కాపాడుకోవటం నా విధి అని, తన అయిష్టం తెల్పి పరారయింది. ఆరోజు మొదలు అదే విచారంవల్ల కృశించిపోతూ, ఆ పాపఫలితముకు యీ శరీరమును మోసుకుంటూ భగవన్నాచుస్మరణలో తీర్థయాత్రలకి బయిల్దేరి యీనాటికి మద్రాసు చేరేను.”

ముఖాన్నున్న స్వేద బిందువులు తుడుచుకుంటూ “మీ పేరేమి?” అన్నది కాంతం, దడ దడ కొట్టుకొనే గుండెల్లో!

“నాపేరా? నా...పే...రా... తల్లీ! కనకమ్మ.”

“అమ్మా!” అని కాగిలించుకుంది కాంతం.

పది గజాల దూరములో నిశ్చేష్టుడై నిల్చున్న ప్రతాపు “అత్తా!” అని పిచ్చికేక వేశాడు. సాయంత్రం నూర్యుడు తన కాంతిని గోలపోతూ పళ్ళను దిక్కు పట్టి పోతున్నాడు. ఆ సమయంలో కాంతం ప్రసాదుడైన ప్రతాపు ప్రతిమను చూస్తూ ముగ్ధురాలైంది. తనకు ప్రతాపుని మించిన వారెవ్వరున్నారూ, లోకంలో? ఇద్దరు కలసి సంఘసేవకై జీవితము లర్పింప నిశ్చయించుకొన్నారు